

egner sig til at drive et mindre Jordbrug, og han skal desuden være i Besiddelse af de Midler, der er nødvendige til Oprettelse af et saadant. Jeg er ikke i Tvivl om Nødvendigheden af, at begge disse Forudsætninger maa være til Stede; men jeg ser ikke rettere, end at det kan faa sine store Vanskeligheder for de unge at erhverve sig dem. At vinde tilstrækkelig praktisk og teoretisk Indsigt i at drive et mindre Jordbrug vil jo kunne lade sig gøre dels gennem de unges Virksomhed i det praktiske Landbrugs Tjeneste, dels gennem Uddannelse paa Landbrugsskoler og Husmandsskoler, og udfra deres Forhold her vil man vel ogsaa i nogen Maade kunne dømme om, hvorvidt der kan gives dem Attest for, at de kan drive et Jordbrug; men hvorledes de saa tillige ved egen Hjælp skal være i Stand til at erhverve sig tilstrækkelig Kapital, indser jeg ikke. Det ærede Medlem fra Lejre (N. Frederiksen) og flere andre ærede Medlemmer har berørt de store Startningsudgifter, der her vil blive Tale om, og heri er jeg ganske enig. Men desto større maa den Kapital da ogsaa være, hvormed der skal begyndes. Hvis vi tænker os, at Ejendommens Størrelse er 10 Tdr. Land, og Staten stiller Jorden og ca. 8000 Kr. af Byggesummen til Raadighed, skal Ansøgeren altsaa raade over tilstrækkelig Kapital til Udredelse af Resten af Byggesummen, til Besætning, til Redskaber og selvfølgelig ogsaa til et beskedent Indbo. For mig er der ikke mindste Tvivl om, at hertil vil der medgaa ca. 10000 Kr.; der er sikkert mange, der vil mene, at den Sum ikke en Gang kan slaa til. Saa bliver Spørgsmaalet, hvor stor en Del af denne Kapital Ansøgeren skal være i virkelig Besiddelse af i Henhold til § 11, hvor det altsaa hedder, at vedkommende Ansøger skal være i Besiddelse af de Midler, der er nødvendige til Oprettelsen af et mindre Jordbrug. Ca. 10000 Kr. skal han altsaa utvivlsomt raade over; men skal han være Ejer af denne Kapital? Jeg vil gaa ud fra, at han ikke skal være Ejer af hele Beløbet, thi i saa Fald vil disse Ejendomme ikke blive tilgængelige for den ubemidlede Ungdom; men hvor stor en Kapital vil man da forlange, han skal være i virkelig Besiddelse af? Størrelsen af Kapitalen maa naturligvis staa i Forhold til, hvad man med Rimelighed kan forlange, at en ung Mand kan sammenspare, indtil han er omkring de 25 Aar, og her tror jeg, det vil blive nødvendigt — og jeg tror for Resten ogsaa, det er rigtigt — at stille et meget betydeligt Krav til den Ungdom, der tænker paa at gaa Husmandsvejen. Det vil

være nødvendigt at indprente denne Ungdom, at hvis den vil naa Maalet, maa den ogsaa ville Midlet, og Midlet er bl. a. dette, at de maa indrette sig paa ikke at leve fra Haanden i Munden, men bør tænke paa Fremtiden og opspare noget af det, de tjener, for netop derigennem at føre et virksomt Bevis for, at de egner sig til at overtage et mindre Jordbrug. Hvor højt tør man nu sætte Maalet for de unges Spareevne? Jeg mener, at en ung Mand med de nuværende Lønninger — jeg siger udtrykkelig de nuværende Lønninger — indtil sit 25de Aar maa kunne sammenspare ca. 1500 Kr., og en ung Kvinde maa kunne sammenspare henimod 1000 Kr., det kan maaske knibe at naa det til det 25de Aar, men saa kan de jo ogsaa vente lidt længere. Det vil altsaa sige, at en ung Mand og Kvinde, der i Forening vil stifte et Husmandshjem, kan naa frem til at raade over en Kapital paa ca. 2500 Kr.; jeg er ikke blind for, at der maaske er dem, som kan naa endnu højere, men gennemgaaende tror jeg ikke, man tør sætte Maalet højere. Vil det saa være tilstrækkeligt at være Ejer af en Kapital paa 2500 Kr. ved Startningen af et Husmandshjem af den Slags, her er Tale om? Jeg tror det ikke, jeg tror endogsaa, at det vil være nødvendigt, at denne Kapital bliver fordoblet. Hvis de unge virkelig skal kunne klare Begyndelsesvanskelighederne og inden alt for længe blive stillet under nogenlunde taaelige økonomiske Vilkaar, saa de kan bevare Arbejdsmodet og Arbejdsevnen, maa de sikkert være i virkelig Besiddelse af ca. 5000 Kr. ved Startningen. Men hvorledes skal de unge da komme i Besiddelse af denne Kapital? Det kan ikke ske ved egen Hjælp; de maa altsaa paa anden Maade hjælpes dertil.

Hele den store Landreform, vi her staar overfor, er jo bygget op paa det gode Princip: Hjælp til Selvhjælp, og jeg tror, det i høj Grad gælder om at faa dette gode Princip til at virke i Tide og da først og fremmest overfor de unge, der har sat sig som Maal at bygge et Husmandshjem. Men hvorledes faar man dette Princip om Hjælp til Selvhjælp til at virke tidligt? Det kunde efter min Mening ske f. Eks. derved, at der fra Statens Side, maaske ogsaa med Bidrag fra anden Side, efter bestemte Regler udsattes en betydelig Præmie for Opsparing af Kapital til Stiftelse af Husmandshjem. Jeg skal ikke her udtale mig om, hvor stor en saadan Sparepræmie passende skal være, eller om, efter hvilke Regler og Betingelser den skulde uddeles, eller gennem hvilke Institutioner den skulde ydes,